

76. Ídem, pàg. 75.

77. Josep Clos i Blanco, fill de Joan Clos i Comas, encara conserva els rebuts de la majoria dels socis escalencs; la constant és que l'última data d'expedició és el març de 1938.

78. GUANTER, PERE, *Els alcaldes de l'Escala (1900-1999). Entre el poder i l'oblit*, Brau, Figueres, 2003, pàg. 187.

79. Encara que era empresari i estava afiliat a la CNT, Rafel Torres fou regidor primer i alcalde en representació d'ERC, segurament degut a la gran amistat que tenia amb l'escalenc Martí Rouret, qui arribà a ser secretari del president de la Generalitat, Lluís Companys.

80. Del periple de Rafel Torres, vid. GUANTER, opus cit., pàg. 192.

81. MAR i RUIZ DE ARBULO, opus cit., pàg. 87.

82. MARTINELL, opus cit., 1935, pàgs. 41-42.

83. MARCET i SANMARTÍ, opus cit., pàg. 125; AQUILUÉ, XAVIER et al., *Empúries*, MAC & El Mèdol, Guies del Museu d'Arqueologia de Catalunya, Tarragona, 1999, pàg. 75. Actualment són visibles algunes obertures realitzades a l'encofrat pels citats vinyataires.

84. AMAC-E. Gandia, 1934, pàgs. 5-6.

85. Ídem, pàg. 6.

86. Ibídem.

87. Per a més informació sobre el portal, vid. BOIX, LURDES i PIÑERO, MIQUEL D., *Cinclaus* (I), a *Fulls d'Història Local*, núm. LXV, Ajuntament de l'Escala, novembre-desembre 1997, pàg. 692.

88. MARTINELL, opus cit., 1935, pàgs. 46-47.

89. Segons records de Doménec Gamito, nebot-nét de Lluís Pujol i que féu d'aprenent a la barberia.

90. MARTINELL, opus cit., 1930, pàg. 13.

91. SERRA I RÀFOLS, JOSEP de C., *El poblado indiketa de Ullastret, a Ampurias. Revista de Arqueología, Prehistoria y Etnografía*, VII-VIII, Barcelona, 1945-46, pàg. 359.

92. MARTINELL, opus cit., 1935, pàgs. 54-55.

93. Aquell croquis del poblat i les dades que prengué Serra i Ràfols no foren publicades fins a 13 anys més tard; vid. SERRA I RÀFOLS, opus cit., pàgs. 359-365.

94. MARTINELL, opus cit., 1935, pàg. 59.

95. AMAC-E. Gandia, 1936, pàg. 112.

96. MARTINELL, opus cit., 1935, pàg. 60.

97. Ídem, pàg. 59.

98. BOIX i OLIVERAS, opus cit., pàg. 39.

99. MITJÀ, MERCÈ i VILA, *L'Escala, 1931-1947 (República-Guerra Civil-Postguerra)*, Ajuntament de l'Escala, 1994, pàgs. 72-73.

100. Ídem, pàg. 72.

101. AMAC-E. Gandia, 1936, pàg. 12.

102. Ídem.

103. Ídem, pàg. 14.

104. Ídem, pàg. 18.

105. Ibídem.

106. Ídem, pàgs. 18-19.

107. VILA i MITJÀ, opus cit., 1994, pàg. 73.

108. AMAC-E. Gandia, 1936, pàg. 19.

109. Ídem, pàg. 28.

110. Ídem, pàgs. 31-32.

111. Ídem, pàgs. 33.

112. Ibídem.

113. Ibídem.

114. Ídem, pàgs. 33-34.

115. VILA i MITJÀ, opus cit., 1994, pàgs. 73 i 138 (nota 12).

116. AMAC-E. Gandia, 1936, pàg. 112.

117. Ídem, pàgs. 124-125.

118. Ídem, pàg. 125.

119. Ídem, pàgs. 125-126.

120. Ídem, pàg. 126.

121. Ídem, pàg. 133.

122. Sobre aquesta notícia i esdeveniments immediats, vid. ídem, pàgs. 143-145.

BIBLIOGRAFIA

ALCALDE, GABRIEL i RUEDA, JOSEP M., *Els Museus, a Quaderns de la Revista de Girona*, núm. 82, Diputació de Girona i Caixa de Girona, Girona, 1999.

ALMAGRO i BASCH, MARTÍN, *Las fuentes escritas referentes a Ampurias*, Barcelona, 1951.

AQUILUÉ, XAVIER, CASTANYER, PERE, SANTOS, MARTA i TREMOLEDA, JOAQUIM, *Empúries*, MAC i El Mèdol, Guies del Museu d'Arqueologia de Catalunya, Tarragona, 1999.

AQUILUÉ, XAVIER, BIGARÓS, GAJETÀ, BOIX, LURDES, OLIVERAS i CARME, *Josep Puig i Cadafalch, Empúries i l'Escala*, MAC-Empúries i Ajuntament de l'Escala, 2001.

BOIX, LURDES i PIÑERO, MIQUEL D., *Cinclaus* (I), *Fulls d'Història Local*, núm. LXV, Ajuntament de l'Escala, novembre-desembre 1997.

BOSCH i GIMPERA, PERE, *Correspondència 1969-1974: P. Bosch-Gimpera, R. Olivar-Bertrand*, Proa, Barcelona, 1978.

BOSCH i GIMPERA, PERE, *Memòries*, Ed. 62, Barcelona, 1980.

BOSCH i GIMPERA, PERE, *Viure el primer exili: cartes britàniques de Pere Bosch i Gimpera i Carles Pi i Sunyer (1939-1940)*, a cura de Francesc Vilanova i Vila-Abadal, Fundació Carles Pi i Sunyer d'Estudis Autonòmics Locals, 2a ed., 2004 [1998].

CEBRIÁN i FERNÁNDEZ, ROSARIO, *Comisión de Antigüedades de la Real Academia de la Historia. Antigüedades e inscripciones: 1748-1845. Catálogo e índices*, Real Academia de la Historia, Madrid, 2002.

COLOMEDA i SASTRE, LLUÍS, *Sobre la fi del convent servita d'Empúries, a L'Escalenc*, núm. 228, maig 1999, pàg. 3.

COLOMEDA i SASTRE, LLUÍS, 1896: *Dunes i Contradunes, a Llibret de la Festa Major, Centre Esportiu i Recreatiu*, l'Escala, 2003, pàgs. 41-44.

COMISSIÓ PER LA DIGNITAT, *Volem els papers. La lluita per la repatriació dels "Papers de Salamanca"*, Pagès Editors, Lleida, 2004.

DÍAS, ODIR J., *Memòria sobre el convent dels servites d'Empúries a Catalunya (1606-1835)*, a *Fulls d'Història Local*, núm. XXVI, Ajuntament de l'Escala, juliol 1991.

DÍAZ i ÁLVAREZ, LAURA, *Estudio histórico y gráfico de Cèsar Martinell i Brunet. Cooperativa Agrícola de Barberà de la Conca* (tesis de màster), Treballs acadèmics - UPC - UPCommons, Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona, 2005.

DDAA, *L'Escala: Cementiri marí i l'Alfolí de la Sal*, Comissió de Defensa de l'Arquitectura Popular, l'Escala, 1978.